

Evaluering af uddannelsen til audiologiassistent

-

det private spor

Svend Jensen
ERA- Erhvervspædagogisk Rådgivning & Analyse
Marts 2010

Indholdsfortegnelse

Indledning	3
1. Metode.....	4
2. Uddannelsens praktikforløb	5
2.1. Arbejdsopgaver i praktikvirksomhederne	5
2.1.1. Arbejdsopgavernes indhold	6
2.1.2. Særlige etiske aspekter ved salg og rådgivning	7
2.2. Kvaliteten af praktikuddannelsen	8
3. Skoleforløbet	9
3.1. Elevernes vurdering af skoleforløbet	9
4. Uddannelsens indhold og opbygning	11
4.1. Uddannelsens private spor	12
4.2. Sammenhæng til videre uddannelse	12
5. Konklusioner og anbefalinger.....	13
5.1. Konklusioner og anbefalinger vedrørende praktikforløbet .	13
5.2. Konklusioner og anbefalinger vedrørende skoleforløbet ...	14
5.3. Øvrige konklusioner og anbefalinger	14
Anvendt litteratur	15

Indledning

Denne rapport dokumenterer et analysearbejde vedrørende evaluering af det private spor i uddannelsen til audiologiassistent på baggrund af nedenstående formålsbeskrivelse:

Formålet er at analysere om uddannelsen giver eleverne de kompetencer, som det private arbejdsmarked har behov for, og om de private klinikker varetager oplæringsfunktionen, sådan at eleverne når uddannelsens praktikmål.

Det stigende antal private klinikker, der godkendtes til at udlevere høreapparater medførte, at FUHA i 2006 udviklede to nye uddannelsesstilbud til det private område. Tidligere tilbud om kombinationsaftaler mellem private og offentlige klinikker kunne ikke længere dække behovet.

De to nye tilbud er:

- uddannelsen til audiometrist, trin 1 på 1½ år
- et privat spor i audiologiassistentuddannelsen, der indeholder fag, som er fælles med det offentlige spor samt en fag, der er målrettet behovene på private klinikker.

Samtidig opstillede udvalget særlige kriterier for godkendelse af private praktikpladser.

Analysens resultater skal anvendes til mere specifikt at give FUHA en række anbefalinger vedr.

- den manglende efterspørgsel efter elever til trin1, audiometristuddannelsen
- hensigtsmæssigheden af det private spor i uddannelsen
- kvaliteten af praktikuddannelsen

Analysearbejdet er udført af Svend Jensen, ERA – Erhvervspædagogisk Rådgivning & Analyse i samarbejde med uddannelseskonsulent Karen Therkildsen fra FUHA.

Analysen fokuserer især på at afdække elevernes oplevelse af uddannelsens ”output” set i forhold til de arbejdsopgaver, de skal løse på arbejdspladsen i praktiktiden. Der er tale om den elevgruppe, som startede på det nye hovedforløb efter 15. juli 2007 og det efterfølgende hold elever.

Virksomhederne er inddraget i et mindre omfang i analysearbejdet. Følgende har deltaget:

Audionova høreklinikken, Vejle – indgår i en kombinationsaftale med Vejle Sygehus.

Høreklinikken på Vejle Sygehus – især vedr. kombinationsaftaler med private høreklinikker.

Derudover forventes det at få et indspil fra virksomhederne på en konference for praktikstederne, der finder sted den 10. juni på Syddansk Erhvervsskole i Odense.

1 Metode

Der er tale om en kvalitativ analyse, der især fokuserer på elevernes oplevelse af uddannelsen inden for det private spor. Set i et evalueringsperspektiv udgør analysen en resultatevaluering. I en resultatevaluering vurderes virkninger af en uddannelsesindsats samt relationen mellem indsatsen og forskellige årsags-virkningsforhold.

Der er gennemført et fokusgruppeinterview på Odense Tekniske Skole med 12 elever fra det private spor. Under fokusgruppeinterviewet blev alle relevante aspekter af uddannelsen og uddannelsesforløbet behandlet med eleverne på en systematisk måde. Fokusgruppeinterviewet var semistruktureret og udforskende i sit sigte og handlede derfor ikke blot om, at eleverne skulle udtrykke deres tilfredshed/utilfredshed ureflekteret. Semistruktureringen handler om, at spørgerammen er udgangspunktet, men samtidig er interviewet åben for, at der kan opstå nye relevante analyseperspektiver under samtalerne, som analysearbejdet skal kunne reagere på.

I forlængelse af fokusgruppeinterviewet er der gennemført individuelle, supplerende og mere dybtgående interviews med 4 elever fra det private spor, som også deltog i fokusgruppeinterviewet.

Derudover er der gennemført telefoninterviews med 4 tidligere elever fra det private spor, som i dag er færdiguddannede audiologiassistenter. De er alle ansat i private høreklivker.

Vejle Sygehus og Audionovas høreklivk i Vejle er besøgt. Der er gennemført kvalitative interviews om uddannelsens private spor begge steder. Derudover gennemgik man på Audionovas høreklivk de forskellige arbejdsopgaver, som eleverne og de færdiguddannede udfører herunder også anvendelsen af forskellige former for apparater og udstyr.

Skolen har været inddraget igennem et 2-timers møde med uddannelseskoordinator Mette Andersen, hvor alle aspekter af det private spor i uddannelsen blev drøftet. Mette Andersen har medvirket ved udpegning af elever og virksomheder og indkaldt eleverne fra det private spor til fokusgruppeinterviewet på skolen.

I løbet af analysearbejdet er bekendtgørelsen med bilag, uddannelsesordningen, den lokale uddannelsesplan og forskellige informationer og statistik fra FUHAs hjemmeside inddraget.

2 Uddannelsens praktikforløb

Det er praktikforløbet i uddannelsen, der væsentligst skaber grundlaget for at sondre mellem det offentlige og private spor i uddannelsen til audiologi-assistent. Skoleundervisningen er fælles for begge spor, men der er mulighed for at tilegne sig en særlig privat rettet profil igennem de valgfrie specialefag.

Ingen er dog interesseret i at skabe en større forskel imellem det private og det offentlige spor, end det i dag er tilfældet. Hos både elever og den besøgte private høreklub er der et ønske om at sygehusene også i fremtiden skal kunne ansætte audiologiassistenter fra det private område. Den arbejdsmarkeds-mæssige mobilitet er eleverne i undersøgelsen generelt meget optaget af.

2.1 Arbejdsopgaverne i praktikvirksomhederne

I sammenligning med andre erhvervsuddannelser så er der tale om ganske krævende opgaver, som eleverne varetager i praktikvirksomhederne. Eleverne arbejder generelt meget selvstændigt, hvilket de finder udfordrende og spændende.

Citat: "Vi arbejder meget selvstændigt forstået på den gode måde. Det oplever jeg som meget positivt."

Citat: "Vi har et rigtig godt overblik over virksomheden, fordi vi er med i stort set alt, og det er meget tilfredsstillende. Det er jo nok fordi det private består af ret små enheder."

I det daglige arbejde er der tale om en flad ledelsesstruktur. Ledelsen følger med i elevens arbejde på "sidelinjen", og derudover har eleverne samarbejds- og oplæringsrelationer til audiologiassistenter og sekretærer.

Forskellen på at være i praktik på et sygehus og en privat høreklub er udtalt. En elev, der har prøvet begge dele, fortæller:

Citat: "Jeg har jo også været på et sygehus, og her er det fuldstændig anderledes. Det er lidt samlebåndsagtigt – lidt som at være med i et produktionsapparat. På et sygehus beskæftiger du dig som audiologiassistent kun med audiologi. Intet andet. Det er meget anderledes, men også spændende og udfordrende. Vi tager f.eks. selv aftryk i det private, men det er der andre, der gør på et sygehus."

Både jobfunktioner og arbejdsorganisering er altså anderledes på et sygehus, selvom der basalt set er tale om det samme fagområde.

2.1.1 Arbejdsopgavernes indhold

Sådan som det afspejler sig i bekendtgørelsesbilaget (1) og uddannelsesordningen (2), så kan arbejdets indhold opdeles i opgaver der vedrører følgende:

- 1) Audiologisk relevante kliniske undersøgelser herunder gennemførelse af høreprøver.
- 2) Tilpasning og reparation af høreapparater.
- 3) Rådgivning og salg af høreapparater.
- 4) Udførelse af forskellige administrative opgaver i høreklinikken.

Alle fire områder indgår i elevernes praktikforløb, og dermed er der tale om et meget bredspektret og krævende arbejde.

Citat: "Arbejdet er meget blandet. Høreprøverne fylder selvfølgelig en hel del, men der er også mange andre ting. Høreapparatstilpasning, justeringer, reparation, udleveringer af høreapparater, løse de problemer kunderne har - og det er også det, jeg synes er rigtig spændende alt sammen. Der er hos os sat lige så meget tid af til at udlevere høreapparatet, som til at gennemføre høreprøven."

Den tekniske side af arbejdet er naturligvis vigtig, og eleverne deltager generelt i de uddannelsesmæssige aktiviteter, der gennemføres i virksomhederne f.eks. i forbindelse med leverandørsparring/kurser.

Citat: "Leverandørerne leverer også undervisning i deres egne produkter – de er meget villige til det. De kører nogle korte kurser, og hvis vi har nogle særlige problemer med f.eks. tilpasning af et apparat til en bestemt kunde, så kan vi ringe og få en sælger ud, der så medvirker ved tilpasningen. Der er selvfølgelig forskelle imellem de forskellige fabrikater, men der er også i stort omfang ligheder. Der er en rød tråd i det hele både softwaremæssigt og hardwaremæssigt. Du er selvfølgelig stærkest i de fabrikater, du arbejder med til dagligt, men man kan ret nemt overføre den viden på andre mærker."

Eleverne er også af den opfattelse, at man selv skal være opsøgende i forhold til nye produkter og teknologier.

Citat: "Der kommer jo hele tiden nye produkter, og det er også op til en selv at læse om det. I softwaren er der forskellige guides, som i et vist omfang instruerer audiologiassistenten i, hvordan produktet fungerer."

Kundekontakten er meget afgørende. Der er tale om en usædvanlig tæt kundekontakt set i forhold til mange andre salgsopgaver.

Citat: "Når man indstiller et høreapparat, så er det vigtigt at have kunderne med i, hvad der sker. Man skal jo tage højde for, det kunderne siger. Man sætter høreapparatet til en PC, hvor der er noget software, der er apparat-

specifikt. Kunden har høreapparatet på, når jeg foretager disse indstillinger.”

Citat: ”Hos os er det vigtigt, at det er den samme person, som kunden har kontakt med under hele forløbet, og det betyder, at man kan have mødt kunden en del gange inden sagen er afsluttet. Det kræver rigtig meget.”

Eleverne oplever kunderådgivningen som særligt krævende, og under fokusgruppeinterviewet blev der fokuseret en del på de etiske aspekter af denne sag. Dette uddybes i det næste underkapitel.

De administrative opgaver i klinikken ser eleverne generelt positivt på. På denne måde opnår de et overblik og et helhedssyn på arbejdet som de fleste netop forbinder med fordelene ved det private spor i uddannelsen.

Citat: ”Administrative opgaver er der også en del af. Vi skriver journaler, bestillinger, ansøgninger, ringer til kunderne osv. Sekretærerne udfører selvfølgelig de fleste administrative opgaver som f.eks. udskrivning af fakturaer o.l., men hvis nu sekretæren er syg, så skal audiologiassistenterne kunne træde til og udføre sekretærfunktionen delvis. Det er jeg blevet oplært i, og det synes jeg er rigtig dejligt også at få det med i min praktikuddannelse.”

2.1.2 Særlige etiske aspekter ved salg og rådgivning

Flere elever oplever, at de under praktikforløbet kommer i et dilemma mellem salg og rådgivning. At være en fagperson, der laver f.eks. høreprøver og på denne baggrund anbefale kunden at købe et bestemt apparat ses som en dobbeltrolle, der umiddelbart ikke er så lige til at forvalte. Enkelte elever mener, at salget er tilbøjelig til at overskygge rådgivningen. Andre elever har imidlertid en anden opfattelse

Citat: ”Jeg oplever ikke dilemmaet mellem salg og det at tage høreprøver og at rådgive kunden. Hos os er vi lige så optaget af, at høreprøverne er korrekte, som at sælge høreapparater. Jeg er stolt af det arbejde, jeg laver og synes, at vi gør det rigtig godt. Det er jo en forretning, men jeg synes, at det er på en ordentlig måde.”

Flere fortæller, at de aldrig har tænkt over forskellen mellem offentlig og privat særligt indgående, før de gik ind i uddannelsen. Det afgørende var at få en praktikplads. Efterhånden fandt de så ud af, at der er tale om to forskellige verdener, og denne erkendelse reagerer eleverne forskelligt på.

Citat: ”Jeg tror også, at det har noget at gøre med den måde, man går til uddannelsen på. Da jeg startede, havde jeg ikke lige tænkt over det der med etik og udføre vejledning på sundhedsvæsenets vegne, og så skal jeg så også være en salgsperson. Det kræver en lidt særlig udrustning, men det er jo det

*samme, man gør hos optikere, tandlæger og flere andre steder i sundheds-
væsenet.”*

Disse særlige aspekter ved rådgivning og salg tematiseres ikke i nogle af uddannelsens fag. Udvalget bør derfor overveje, om man skal udvikle et nyt valgfrit specialefag i stedet for det angivne grundfag ”Salg og service” niveau F. Det nye fag bør udvikles med fokus på både merkantile og etiske problemstillinger ved salg og service i relation til levering af sundhedsydelser.

2.2 Kvaliteten af praktikuddannelsen

Kvaliteten af praktikuddannelsen må generelt vurderes som høj. Praktikmålene er korte, men er alligevel udformet med en tilstrækkelig præcision og klarhed, der gør det enkelt at forstå, hvad praktikforløbet skal fokusere på.

Det er elevernes vurdering, at praktikken i høj grad bærer uddannelsen og sikrer, at uddannelsens målsætninger opfyldes. Det er også elevernes vurdering, at der er forskel på praktikpladser – alle er ikke lige gode – men der er ikke i denne undersøgelse fremkommet eksempler på praktikpladser, der ikke løfter opgaven.

I et enkelt tilfælde oplever en elev sig som en ”pengemaskine” i en bestemt virksomhed og klager over for lidt fokus på uddannelsesopgaven. En anden elev fra den samme virksomhed, men tilknyttet en anden klinik, roser virksomheden og har oplevet praktikopholdet som meget givende.

De elever, der har deltaget i kombinationsaftaler, finder denne løsning helt ideel. Det samme gælder de virksomheder der har indgået aftalerne. Desværre ønsker Vejle Sygehus ikke at fortsætte. Det er ERAs erfaring, at kombinationsaftaler er meget svære at fastholde over en længere årrække. Denne aftaleforms succes bygger typisk på bestemte personers engagement og samarbejde om uddannelsen. Når dette samarbejde svækkes af forskellige årsager, så opsiges kombinationsaftalerne ofte.

Skolen udfører et godt og systematisk arbejde i forbindelse med at sikre eleverne et godt praktikophold i virksomhederne. Der følges op på den enkelte elevs udbytte af praktikken via logbogen. Vejle Sygehus og Audionovas høreklub i Vejle samt eleverne er godt tilfredse med dette. Derudover gennemfører skolen kurser for praktikvejledere.

3 Skoleforløbet

Selvom praktikken i det private spor er forskellig fra praktikforløbet i det offentlige, så er uddannelsen på skolen fælles for begge spor. Det viser sig også, at elever fra det private spor klarer sig lige så godt til eksamen som elever fra sygehusene.

Flere af de interviewede elever understreger, at det er en stor styrke, at de to spor har den samme skoleuddannelse. Eleverne lærer meget af hinanden under skoleopholdet igennem den erfaringsudveksling, der finder sted på tværs af deres arbejde i de private og offentlige virksomheder/institutioner.

Eleverne leverer en hård og omfattende kritik af skoleforløbet. Det er usædvanligt, at kun én elev ud af 16 interviewede er tilfreds med skoleforløbet. Der er dog en tendens til, at de færdiguddannede er mere afdæmpede i kritikken end de, der stadig er under uddannelse (3. skoleperiode). Umiddelbart virker tilbagemeldingen fra eleverne nedslående, men den bør ses i en større sammenhæng uden dog at bagatellisere kritikken.

I samtalerne med den private høreklub og Vejle Sygehus viste det sig, at man her fra var klar over, at skoleforløbet ikke fungerer tilfredsstillende for eleverne, men set i et historisk perspektiv så er uddannelsen i dag væsentlig bedre end tidligere. Især i de seneste år er der gjort store fremskridt, og man tilskriver skolen i Odense en stor del af æren for dette.

En anden problemstilling for skolen og uddannelsen er, at der næppe findes andre erhvervsuddannelser med en tilsvarende usædvanlig elevsammensætning. Der er enkelte eksempler på elever med en færdig universitetsuddannelse, flere eksempler på elever med mellemlange videregående uddannelser og også elever med en eller flere erhvervsuddannelser. Det har ikke været muligt at finde elever, der blot opfylder de gængse adgangskrav nemlig en 9. klasses afgangseksamen fra folkeskolen.

Flere af de interviewede elever gør selv opmærksom på, at den høje gennemsnitsalder sammen med det høje uddannelsesniveau gør det svært for skolen at levere en tilstrækkelig udfordrende undervisning.

Selvom utilfredsheden med skoledelen af uddannelsen er udtalt, så er alle elever uden undtagelse rigtig glade for, at de har fået eller snart får uddannelsen til audiologiassistent. Eleverne og de tidligere elever udtrykker samstemmende en uforbeholden glæde ved faget og arbejdet. Flere nævner, at det er en af de bedste beslutninger, de har taget i deres voksne liv.

3.1 Elevernes vurdering af skoleforløbet

Både de nuværende og tidligere elevs kritik af skoleforløbet indeholder flere forskellige uddannelsesmæssige problemstillinger.

En helt gennemgående kritik er, at skoleforløbet ikke er tilstrækkelig fagspecifik. Dette gælder især ind til 3. skoleperiode.

Citat: *"Det er simpelt hen for ringe en uddannelse, uanset om du er i det private eller i det offentlige – og det er vigtigt, at du får dette her med – den kan blive meget, meget bedre. Det er først her på tredje skoleperiode, at vi oplever, at uddannelsen er ordentlig fagspecifik ind på audiologiområdet."*

Citat: *"Audiometri har været ekstremt ringe, og før tredje skoleperiode har vel højst en tredjedel af skoletiden være om noget, der er relevant for os."*

Når undervisningen opleves som ikke fagspecifik, så vil eleverne typisk også anse niveauet for at være for lavt og dermed også kritisere uddannelsen for manglende progression. Der er altså en del ting at holde ude fra hinanden, hvis man skal kunne reagere på kritikken.

Citat: *"Vi bliver da udfordret i uddannelsen, synes jeg, men ofte inden for noget, der ikke er relevant. Tag f.eks. IT. Her har vi sidste gang lavet et helt projekt om kryptering. Det er selvfølgelig vigtigt at vide, hvad kryptering er, men det kan man da højst bruge en time på. Hvad skal vi med et helt projekt om dette. Det var meget bedre med noget IT ind på høreapparater og den slags."*

Kritikken af IT-undervisningen i hovedforløbet er helt gennemgående. Eleverne finder ikke, at indholdet i undervisningen er relevant for deres speciale.

Både de nuværende og tidligere elever kritiserer altså skoleundervisningen for at mangle tilstrækkelig fokus på det fagspecifikke inden audiologiområdet. Det er elevernes opfattelse, at denne kritik handler om skoleforløbet generelt og dermed ikke er speciel for elever fra det private spor i uddannelsen. Samtidig kan eleverne godt se vanskelighederne i, at de som gruppe er meget forskellig fra elever, der normalt tager en erhvervsuddannelse.

Citat: *"Jeg er helt enig i kritikken af uddannelsen, men det er jo en mærkelig størrelse i det hele taget. Den foregår på en teknisk skole, hvor adgangskravet er 9. klasse, og du sidder både med en medicinsk en teknisk og en vejledningsmæssig tilgang til at udføre arbejdet – det er altså et ret komplekst fag vi har med at gøre."*

Citatet antyder at uddannelsen måske i stedet skulle være en videregående uddannelse, men det er der generelt ikke opbakning til. Mange går ind i denne uddannelse, fordi den er kort og fører til et spændende og ansvarsfuldt job. Det er efter elevernes opfattelse muligt at løse problemerne inden for den nuværende uddannelses rammer.

Citat: *"Uden at vide hvordan det har været tidligere, så virker det som om virkeligheden er løbet fra den her uddannelse. Gennemsnitsalderen er meget høj – over 30 tror jeg - og ret mange har en mellemlang uddannelse i forvejen. Her må man altså også lige stikke fingeren i jorden. Er det 10."*

klassens fysik man skal undervise i her? Lav en eller anden afklaring af, hvor folk er henne og tag afsæt i det. Folk her er jo ikke født i går.”

Selvom der er megen kritik af uddannelsens skoleforløb, så er der stor opbakning til uddannelsen som helhed med den længde den har i dag.

Citat: ”Jeg er glad for det her fag – det er sindsygt spændende – det er for mig den helt rigtige kombination mellem det medicinske, tekniske og pædagogiske/vejledningsmæssige, men jeg er lidt bekymret over vores uddannelses tilstand, når jeg ser på den undervisning, vi har haft, og jeg vil håbe, at det kan blive bedre.”

En del af både de nuværende og tidligere elever peger på, at nogle af lærerne ikke løfter opgaven i tilstrækkelig grad.

Citat: ”Jeg tror virkelig, at det er svært at finde kompetente undervisere f.eks. inden for audiometri. Det er jo audiologiassistenter, og de har ikke været gode undervisere, dem vi har haft. Jeg synes ikke, vi har lært, det vi skal på skoleforløbet, men det er der så i nogen grad kompenseret for via praktikken.”

Generelt leverer både de tidligere og nuværende elever en reflekteret og velunderbygget kritik af skoleforløbet og undervisningen. Det er åbenlyst, at skolen bør arbejde videre med at forbedre undervisningen. Samtidig er det også vigtigt at afklare om årsagen til kritikken også skal findes i selve uddannelsen. Hvis uddannelsens mål fører frem til en undervisning af den karakter, som eleverne kritiserer, så er det jo FUHA, der har en opgave at løse.

4 Uddannelsens indhold og opbygning

Grundlaget for vurderingerne af uddannelsens indhold og opbygning er alene analyse af uddannelsens private spor.

En gennemgang af bekendtgørelsesbilaget og fagene i uddannelsesordningen viser, at der generelt ikke er hindringer for, at skolen kan levere den fagligt fokuserede undervisning, som eleverne efterspørger.

Uddannelsesordningens fag er velbeskrevet og organiseringen og fordelingen af områdefag, specialefag og valgfri specialefag virker hensigtsmæssigt set i forhold til at sikre en faglig progression i uddannelsen.

En undtagelse fra ovenstående er specialefaget ”specialerelevant informationsteknologi” med en varighed på to uger. Her spores der en tydelig sammenhæng mellem elevernes kritik af faget og indholdet i målpindene. I modsætning til de øvrige fag i uddannelsesordningen er der tale om en overordnet og generel målbeskrivelse, som minder om beskrivelsen af et grundfag. Faget bør skrives om med henblik på at opnå en stærkere faglig fokusering på audiologisk relevant IT.

4.1 Uddannelsens private spor

Der er ingen der stiller spørgsmålstegn ved relevansen af et privat spor i uddannelsen. De uddannelsesmæssige krav er på nogle områder anderledes i de private høreklivikker, men de repræsenterer ikke et lavere uddannelsesniveau. En kortere uddannelse i form af uddannelsen til audiometrist er der ingen, der kan se et formål med. Eleverne lægger desuden meget vægt på, at de to spor ikke går hver sin vej i fremtiden uddannelsesmæssigt set.

Citat: "Når man alene bliver uddannet inden for det private område, så oplever man, at man mangler noget, som de andre elever ser på sygehusene. Her tænker jeg på sygdomme, som vi jo også skal kunne opdage i det private område. Det er der for lidt fokus på i det private. Og her kunne man jo så bruge nogle af de irrelevante timer i uddannelsen til, at vi kunne komme på besøg på et sygehus som et led i skoledelen."

Det er en overvejelse værd, om skolen kan medvirke til, at elever fra det private spor kan komme på et planlagt besøg på et sygehus som et led i undervisningen f.eks. i forbindelse med gennemførelse af et projekt eller i arbejdet med en case. Kombinationsaftaler vil næppe være særligt udbredt i fremtiden, og derfor er det relevant med andre tiltag, der sikrer det private spor en vis audiologisk baseret indsigt i sygehuskonteksten.

Det er vigtigt at uddannelsen fortsat kan håndtere forskellige karrierespektiver og ikke kommer til at overbetone sygehusperspektivet i uddannelsens "selvforståelse". Flere elever har den opfattelse, at sygehusene ikke vil ansætte audiologiassistenter, der er uddannet i en privat høreklinikk. Dette har denne analyse ikke kunnet finde belæg for. Vejle Sygehus har f.eks. ingen planer i denne retning.

Citat: "Mit karrierespektiv handler kun om det private. Jeg kan rigtig godt lide mit arbejde her. Det er en hverdag med blandede opgaver, hvor det ikke er så opdelt."

Citat: "Jeg kunne rigtig godt tænke mig at komme ind i det offentlige om nogle år. Her vil jeg gerne arbejde både med voksne, men også med børneaudiometri."

Selvom sygehusene og de private høreklivikker repræsenterer nærmest to forskellige verdener, så er de uddannelsesmæssige forskelle ikke store set i forhold til andre erhvervsuddannelser. Jobskifte i industrien inden for det samme faglærte uddannelsesområde medfører ofte kortere eller længere perioder af oplæring.

4.2 Sammenhæng til videre uddannelse

Flere af eleverne på det private spor efterspørger en tydeligere sammenhæng mellem audiologiassistentuddannelsen og videregående uddannelser inden for audiologiområdet.

Citat: ”Jeg synes, at det er vigtigt at skabe en sammenhæng mellem den her uddannelse og en videregående uddannelse som overbygning – en bachelor f.eks., men det skal fungere sådan, at vi kan få godskrevet det, vi allerede kan.”

Der er ingen af de interviewede, som har konkrete planer om at læse videre, men det er vigtigt for en del af interviewpersonerne, at uddannelsen ikke kan opfattes som en blindgyde, der kræver, at man skal starte helt forfra, hvis man påbegynder en videregående uddannelse inden for audiologi.

5 Konklusioner og anbefalinger

I dette kapitel opsummeres analyseresultatet i form af en række konklusioner og der gives på denne baggrund en række anbefalinger.

5.1 Konklusioner og anbefalinger vedrørende praktikforløbet

- Kvaliteten af praktikuddannelsen i det private spor må generelt vurderes som høj. Eleverne vurderer, at praktikken i høj grad bærer uddannelsen og bidrager i væsentlig grad til, at uddannelsens mål opfyldes.
- De elever, der har deltaget i kombinationsaftaler, finder denne løsning helt ideel.
- Skolen udfører et godt og systematisk arbejde i forbindelse med at sikre eleverne et godt praktikophold i virksomhederne.
- De administrative opgaver i klinikken ser eleverne generelt positivt på. De opnår igennem disse opgaver et overblik og et helhedssyn på arbejdet, som de fleste forbinder med fordelene ved det private spor i uddannelsen.
- Flere elever oplever, at de under praktikforløbet kommer i et dilemma mellem salg og rådgivning. Disse særlige aspekter ved salg og rådgivning tematiseres ikke i nogle af uddannelsens fag.
- Det anbefales at udvikle et nyt valgfrit specialefag i stedet for det angivne grundfag ”Salg og service” niveau F. Det nye fag bør udvikles med fokus på både merkantile og etiske problemstillinger ved salg og service i relation til levering af sundhedsydelser

5.2 Konklusioner og anbefalinger vedrørende skoleforløbet

- Eleverne ser en stor styrke i, at de to spor har den samme skoleuddannelse. Man lærer meget af hinanden under skoleopholdet igennem den erfaringsudveksling, der finder sted på tværs af deres arbejde i de private og offentlige virksomheder/institutioner.
- Eleverne leverer samstemmende en hård og omfattende kritik af skoleforløbet. Skoleforløbet er generelt ikke tilstrækkelig fagspecifik. Mange kritiserer IT-undervisningen.
- Nogle uddannede interviewpersoner med lang erfaring mener, at uddannelsen i dag er væsentlig bedre end tidligere. Især i de seneste år er der gjort store fremskridt, og man tilskriver skolen i Odense en stor del af æren for dette.
- Undervisningen hører ikke i sig selv med til denne analyses genstandsområde, og derfor kan der ikke gives anbefalinger her. Det er imidlertid indlysende, at skolen har en væsentlig opgave med hensyn til at skabe en større tilfredshed med undervisningen i fremtiden.
- Elevernes kritik af IT-undervisningen kan begrundes med henvisning til målbeskrivelsen af faget ”specialerelvant informationsteknologi”. Det anbefales derfor at beskrive dette fag på ny med henblik på at opnå en stærkere faglig fokusering på audiologisk relevant IT.

5.3 Øvrige konklusioner og anbefalinger

- Selvom der er meget kritik af uddannelsens skoleforløb, så er der stor opbakning til uddannelsen som helhed med den længde, den har i dag.
- En gennemgang af bekendtgørelsesbilaget og fagene i uddannelsesordningen viser, at der generelt ikke er hindringer for, at skolen kan levere den fagligt fokuserede undervisning, som eleverne efterspørger.
- Uddannelsens private spor er både relevant og krævende at gennemføre. En kortere uddannelse i form af uddannelsen til audiometrist er der ingen, der kan se et formål med.
- Selvom sygehusene og de private høreklivikker repræsenterer nærmest to forskellige verdener, så er uddannelseskravene ikke markant forskellige set i forhold til situationen inden for andre erhvervsuddannelser.

- Det er vigtigt for en del af interviewpersonerne, at uddannelsen ikke kan opfattes som en blindgyde, der kræver, at man skal starte helt forfra, hvis man påbegynder en videregående uddannelse inden for audiologi. Det anbefales i denne forbindelse at FUHA eller skolen undersøger meritmulighederne nærmere i forbindelse med de nuværende videreuddannelsesmuligheder på f.eks. Syddansk Universitet.
- En gennemlæsning af bekendtgørelsesbilaget og uddannelsesordningen herunder også praktikmålene efterlader et generelt indtryk af en gennemtænk og velbeskrevet uddannelseskonstruktion, der korresponderer godt med de krav, som arbejdet i de private høreklivikker stiller til eleverne og de færdiguddannede audiologiassistenter.

Anvendt litteratur

1. Bekendtgørelse 7. marts 2008 om uddannelserne i den erhvervsfaglige fællesindgang sundhed, omsorg og pædagogik herunder bilag 2.
2. Uddannelsesordning for uddannelsen til hospitalsteknisk assistent 23. juni 2008.
3. Lokal uddannelsesplan for uddannelsen til hospitalsteknisk assistent.
4. FUHAs hjemmeside.
5. *"Service i forandring, Erhvervsministeriet, marts 2000"*